

UNIwersytet
Warszawski

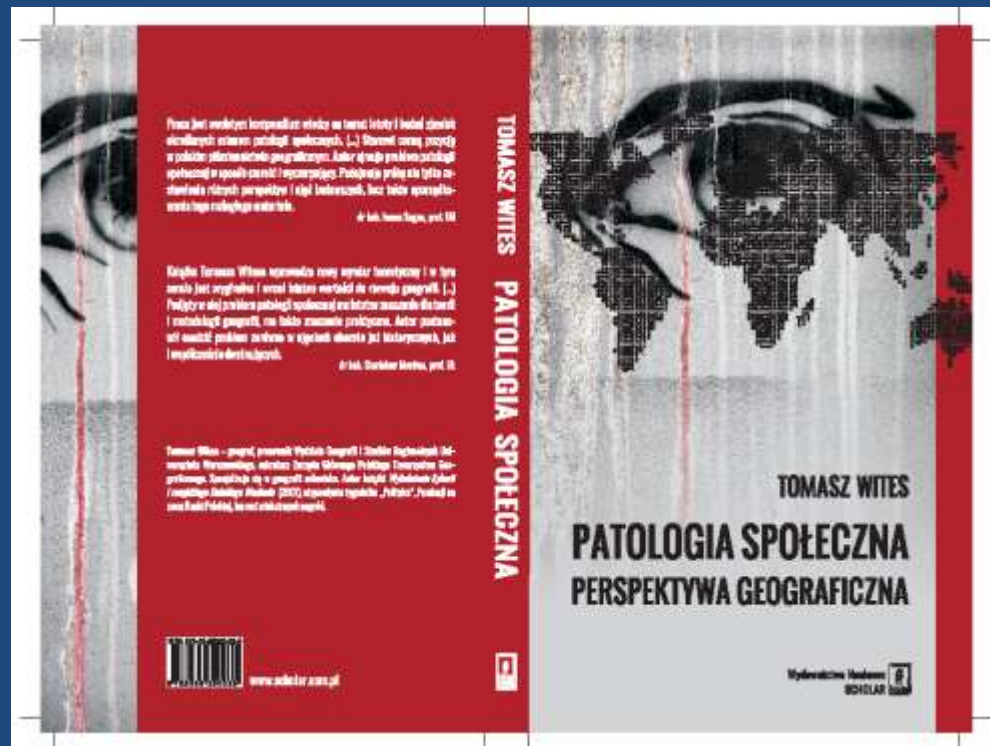
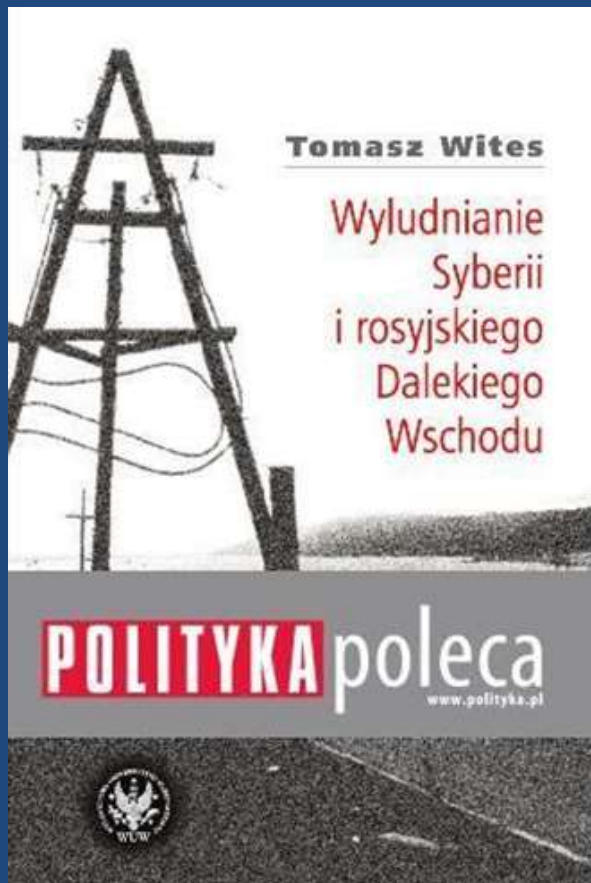
Wydział Geografii
i Studiów Regionalnych
Uniwersytet Warszawski

Perspektywa geograficzna w badaniu patologii społecznej

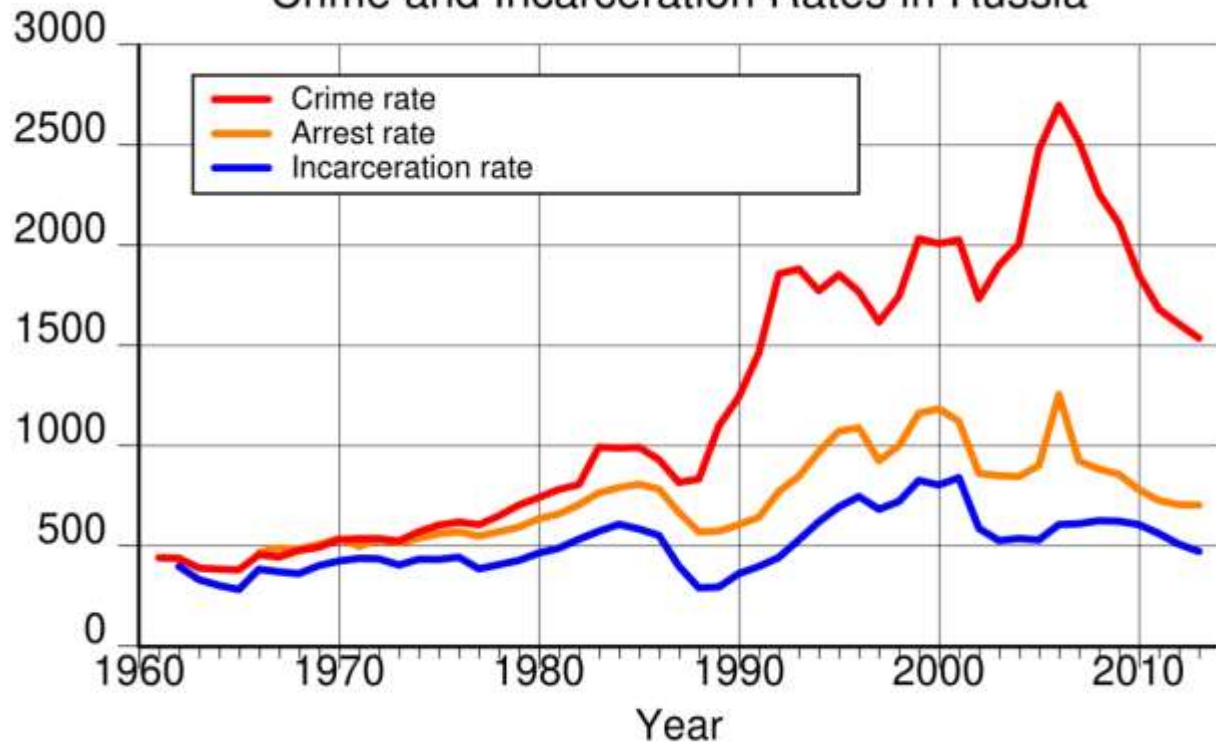
Tomasz Wites

Wydział Geografii i Studiów Regionalnych UW

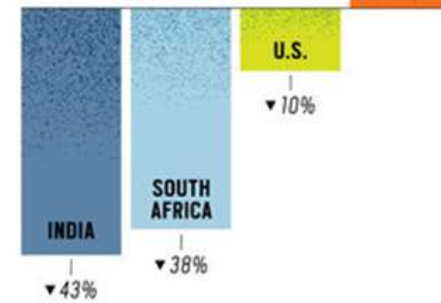
Crime and Incarceration Rates in Russia

DEADLY TREND

While many countries with large numbers of people living with HIV have fewer new cases each year, Russia's epidemic is expanding.

CHANGE IN NEW HIV CASES, 2002 TO 2012

NUMBER OF PEOPLE LIVING WITH HIV, IN MILLIONS

1	SOUTH AFRICA	6.1
2	NIGERIA	3.4
3	INDIA	2.1
4	KENYA	1.6
-	MOZAMBIQUE	1.6
6	TANZANIA	1.5
-	UGANDA	1.5
8	ZIMBABWE	1.4
9	RUSSIA	1.3
10	MALAWI	1.1
-	U.S.	1.1
-	ZAMBIA	1.1

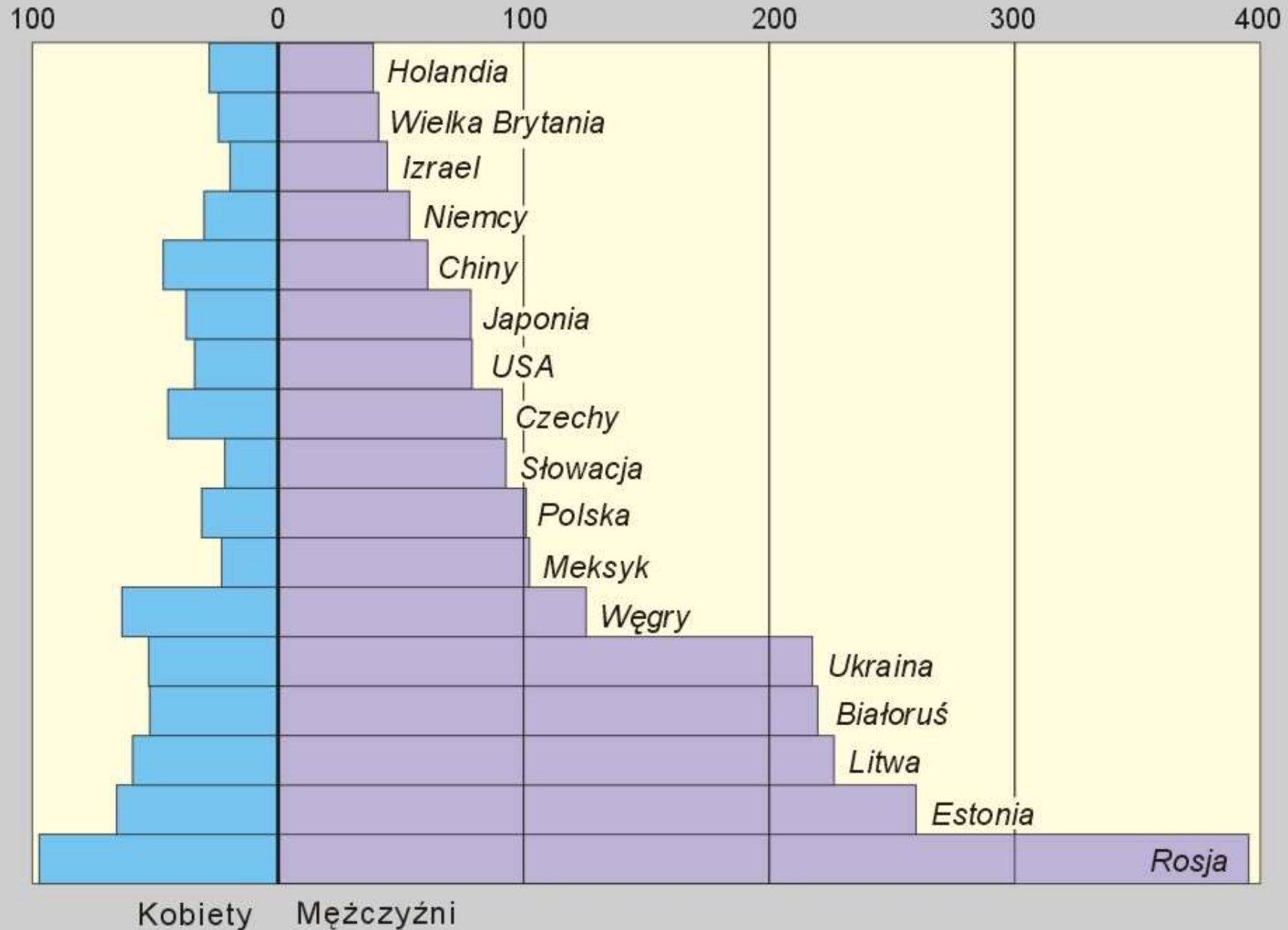
Sources: CDC, Russian Federal AIDS Center, UNAIDS

Bloomberg Markets

Zewnętrzne przyczyny zgonów

na 100 tys. ludności danej płci

TOMASZ WITES

PATOLOGIA SPOŁECZNA PERSPEKTYWA GEOGRAFICZNA

Praca jest swoistym kompendium wiedzy na temat istoty i badań zjawisk określanych mianem patologii społecznych. (...) Stanowi cenną pozycję w polskim piśmiennictwie geograficznym. Autor ujmuje problem patologii społecznej w sposób szeroki i wyczerpujący. Podejmuje próbę nie tylko zestawienia różnych perspektyw i ujęć badawczych, lecz także uporządkowania tego rozległego materiału.

dr hab. Iwona Sagan, prof. UG

Książka Tomasza Witesa wprowadza nowy wymiar teoretyczny i w tym sensie jest oryginalna i wnosi istotne wartości do rozwoju geografii. (...) Podjęty w niej problem patologii społecznej ma istotne znaczenie dla teorii i metodologii geografii, ma także znaczenie praktyczne. Autor postanowił osadzić problem zarówno w ujęciach obecnie już historycznych, jak i współcześnie dominujących.

dr hab. Stanisław Mordwa, prof. UŁ

ISBN 978-83-65390-03-5

format B-5, oprawa miękka, 336 stron, cena detaliczna 42,00 zł

www.scholar.com.pl

Książkę można nabyć w księgarniach naukowych na terenie całego kraju, na naszej witrynie oraz w wielu księgarniach internetowych

Kogo, czego?

choroby
ciąży
człowieka
duchowości
dziecka
głosu
grupy społecznej
edukacji
instytucji
jednostki
młodzieży
nauki
normalności
noworodka
organizacji
państwa
pracy
roślin
słuchu
społeczeństwa
transformacji
układu np. nerwowego, itd.
wieku np. starczego, itd.
władzy
zwierząt
żałoby
życia np. rodzinnego, itd.
żywienia

Jaka?

gospodarcza
grupowa
indywidualna
kliniczna
medyczna
ogólna
podatkowa
polityczna
rodzinna
seksualna
społeczna
umysłowa
urzędnicza

Gdzie?

W administracji
domu
instytucji
internecie
kościółce
mieście
policji
pracy
rodzinie
sporcie
szkole, gimnazjum
turystyce
wojsku
związku

Patologia społeczna to ogół zachowań i zjawisk niezgodnych z akceptowanymi w rozpatrywanej przestrzeni geograficznej normami i wartościami społecznymi.

Ze względu na węższy kontekst znaczeniowy geotraumy można uznać, że tak jak każda geotrauma jest patologią społeczną, tak nie każda patologia społeczna jest geotraumą.

GEOPATOLOGIA SPOŁECZNA

(wg wybranych kryteriów)

Liczba przypadków

- ▶ indywidualna
- ▶ grupowa

Częstość występowania

- ▶ sporadyczna
- ▶ częsta
- ▶ stała

Obszar oddziaływania

- ▶ lokalny
- ▶ regionalny
- ▶ globalny

Forma jawności

- ▶ jawna
- ▶ ukryta

Obiekt oddziaływania

- ▶ człowiek
- ▶ instytucja

Norma społeczna

m.in. przeciwko:

- ▶ mieniu
- ▶ obyczajowości
- ▶ zdrowiu i życiu

Ujęcie dyscyplinarne

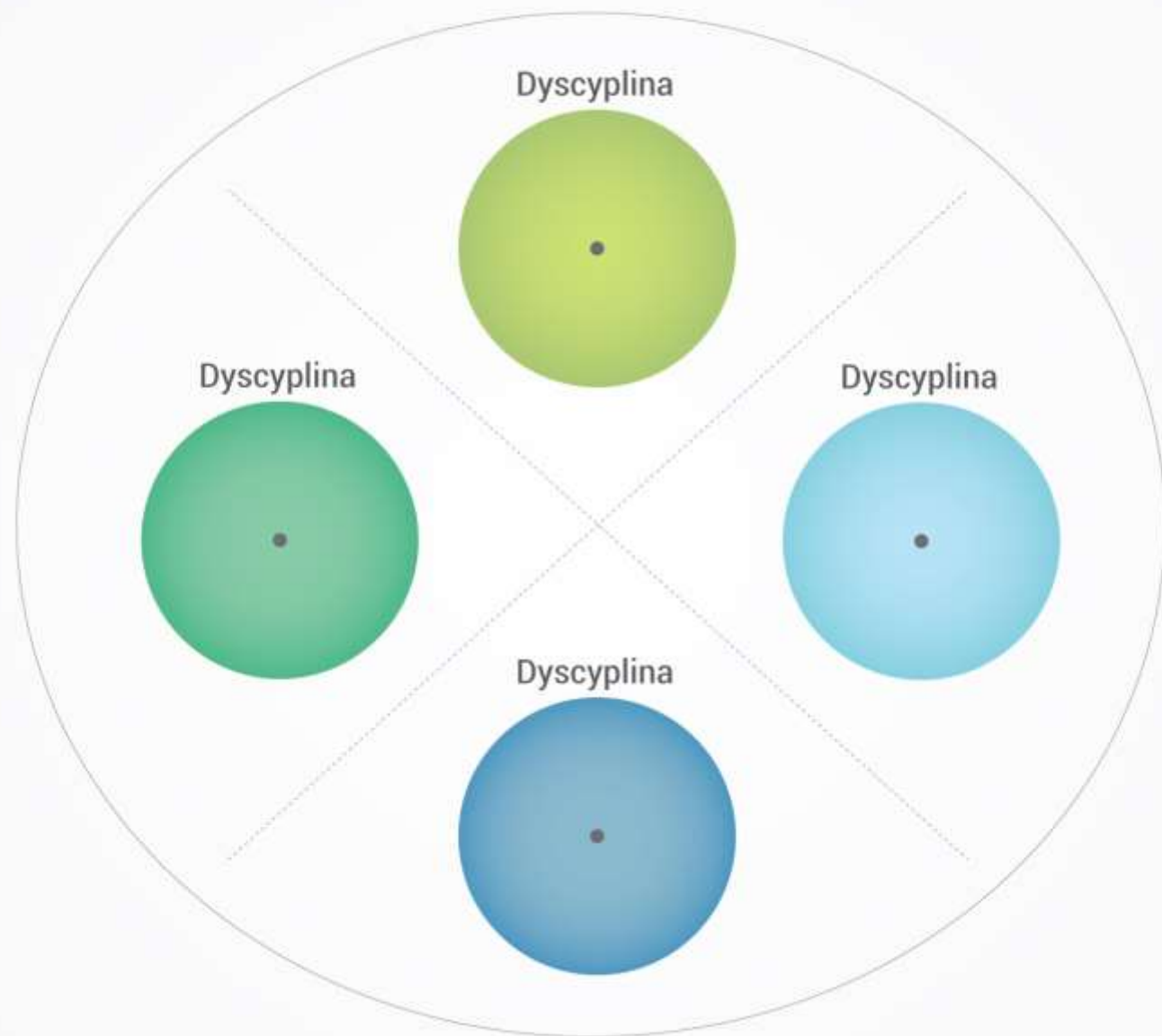
Ujęcie multidyscyplinarne

Patologia społeczna

Ujęcie interdyscyplinarne

Ujęcie transdyscyplinarne

Dyscyplinarność

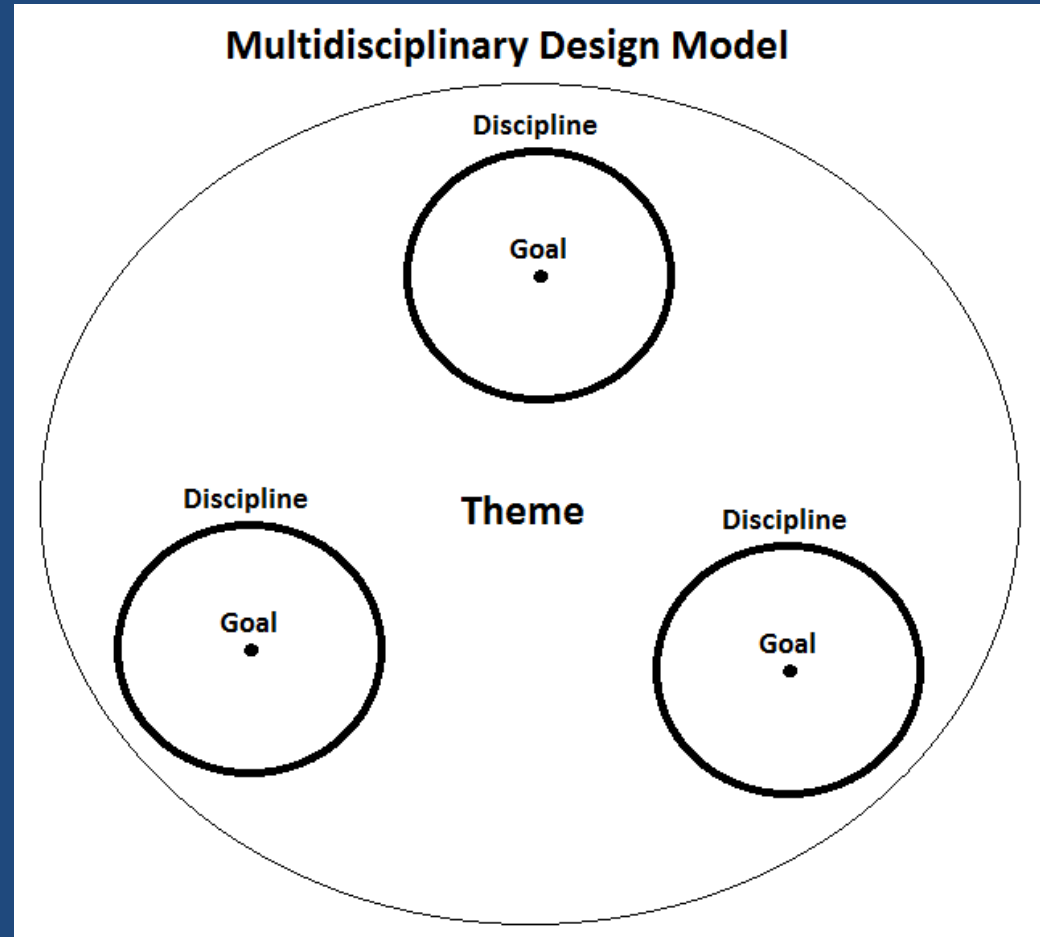

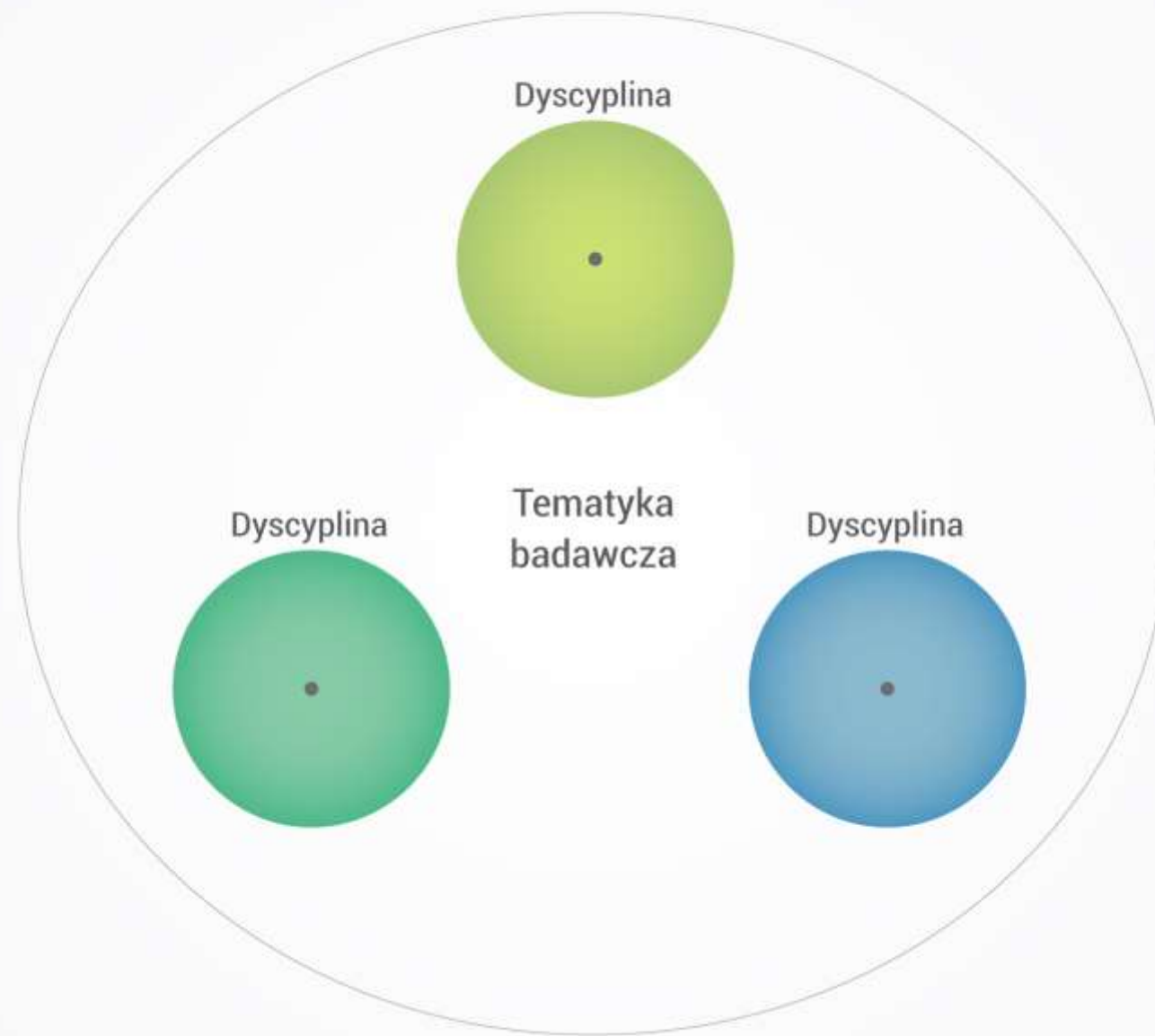
Multidyscyplinarność

Multidyscyplinarność polega na badaniu tej samej kwestii w ramach kilku dyscyplin równocześnie.

Badacze pracują niezależnie, a granice dyscyplinarne są w dużej mierze zachowane.

Max-Neef 2005: 6

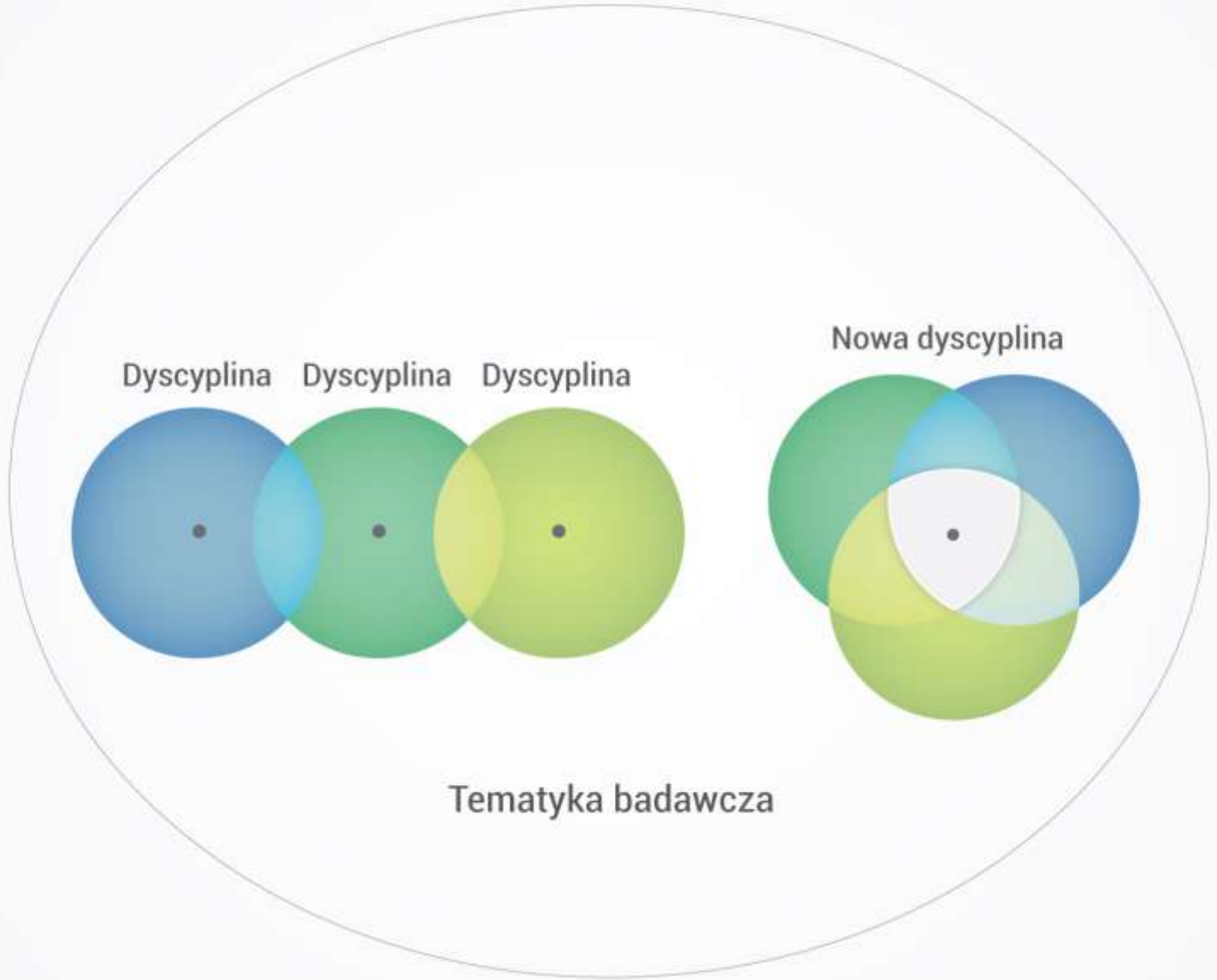
Interdyscyplinarność

bassconnections.duke.edu

Przeniesienie narzędzi badawczych z jednej dyscypliny do drugiej, przy czym cele nadal są definiowane z perspektywy jednej z dyscyplin

Nicolescu, 2006: 143 Moving worldviews

Zrozumieć przestrzeń...

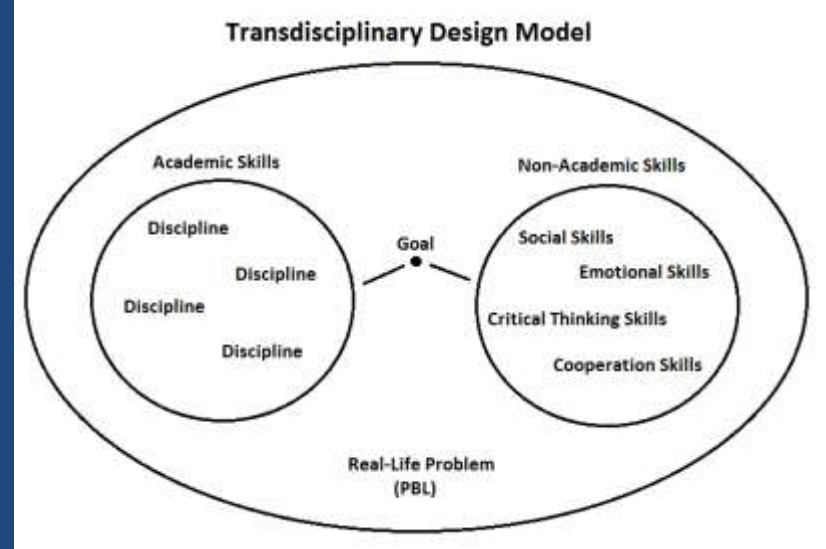
Popularność interdyscyplinarności

**Owoce działań określanych jako interdyscyplinarne
jest powstanie nowych dyscyplin naukowych**

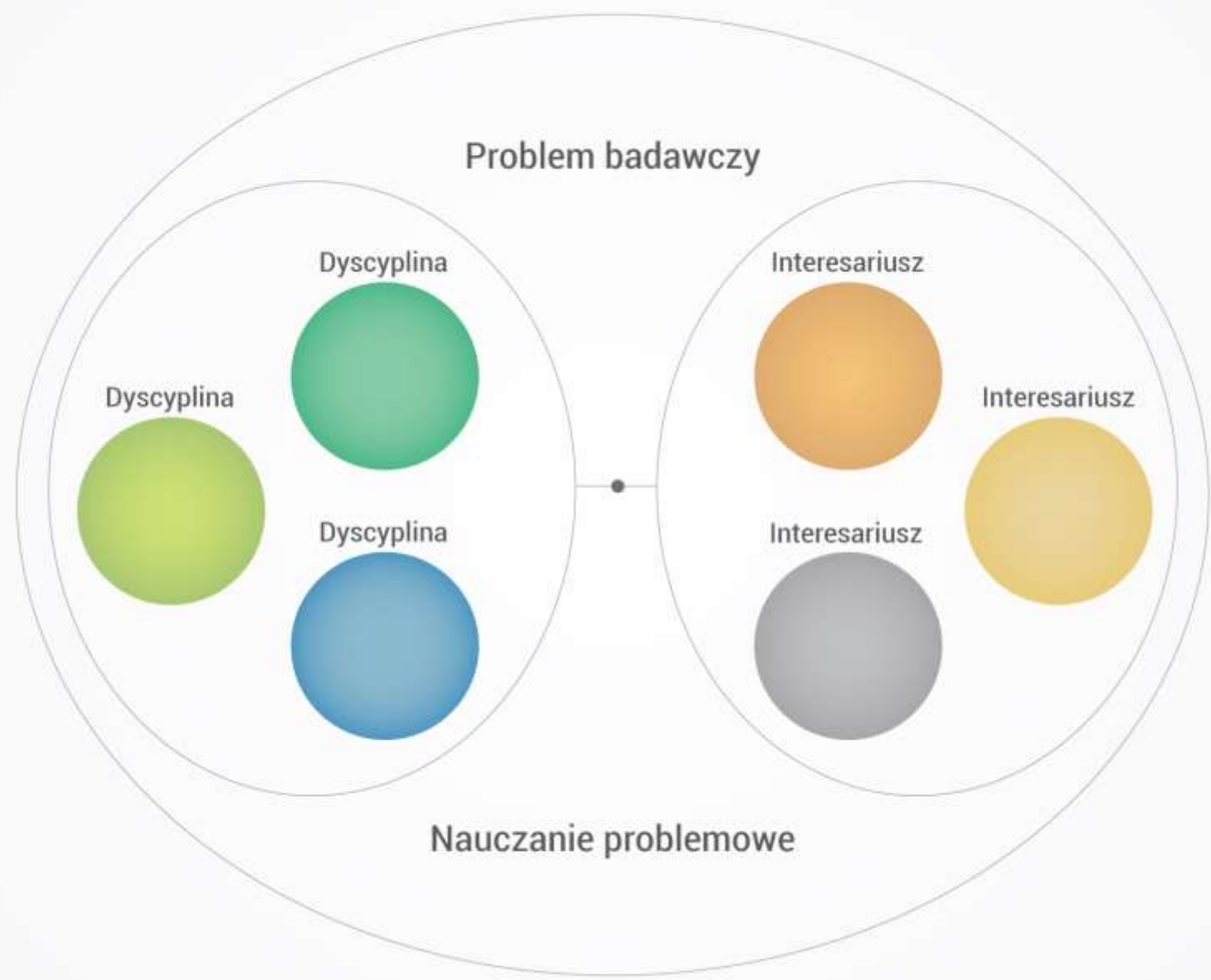

Interdyscyplinarność umożliwia ukonstytuowanie się nowego pola badawczego

Transdyscyplinarność

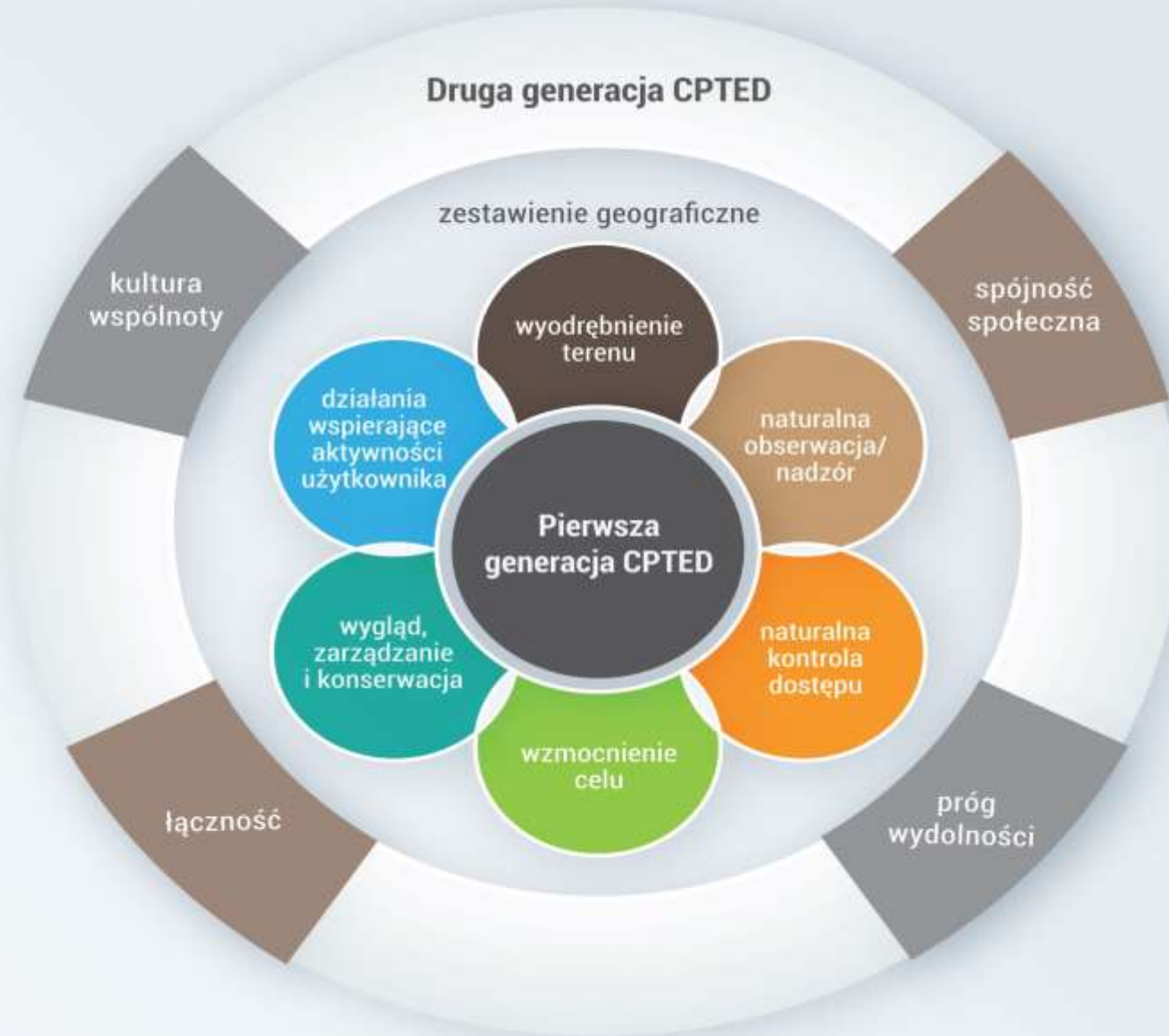
Przekraczanie granic dyscyplinarnych pozwalające nie tyle odpowiadać na stare pytania za pomocą nowych narzędzi (zapożyczonych z innych dyscyplin), ile stawiać nowe pytania.

Koncepcja zapobiegania przestępczości przez kształtowanie przestrzeni (CPTED)

Prawidłowe projektowanie i efektywne korzystanie ze środowiska zabudowanego prowadzące do redukcji strachu przed przestępczością i częstotliwości jej występowania, a także poprawy jakości życia.

Crowe T., 2000: 46

DY

scyplinarność

M

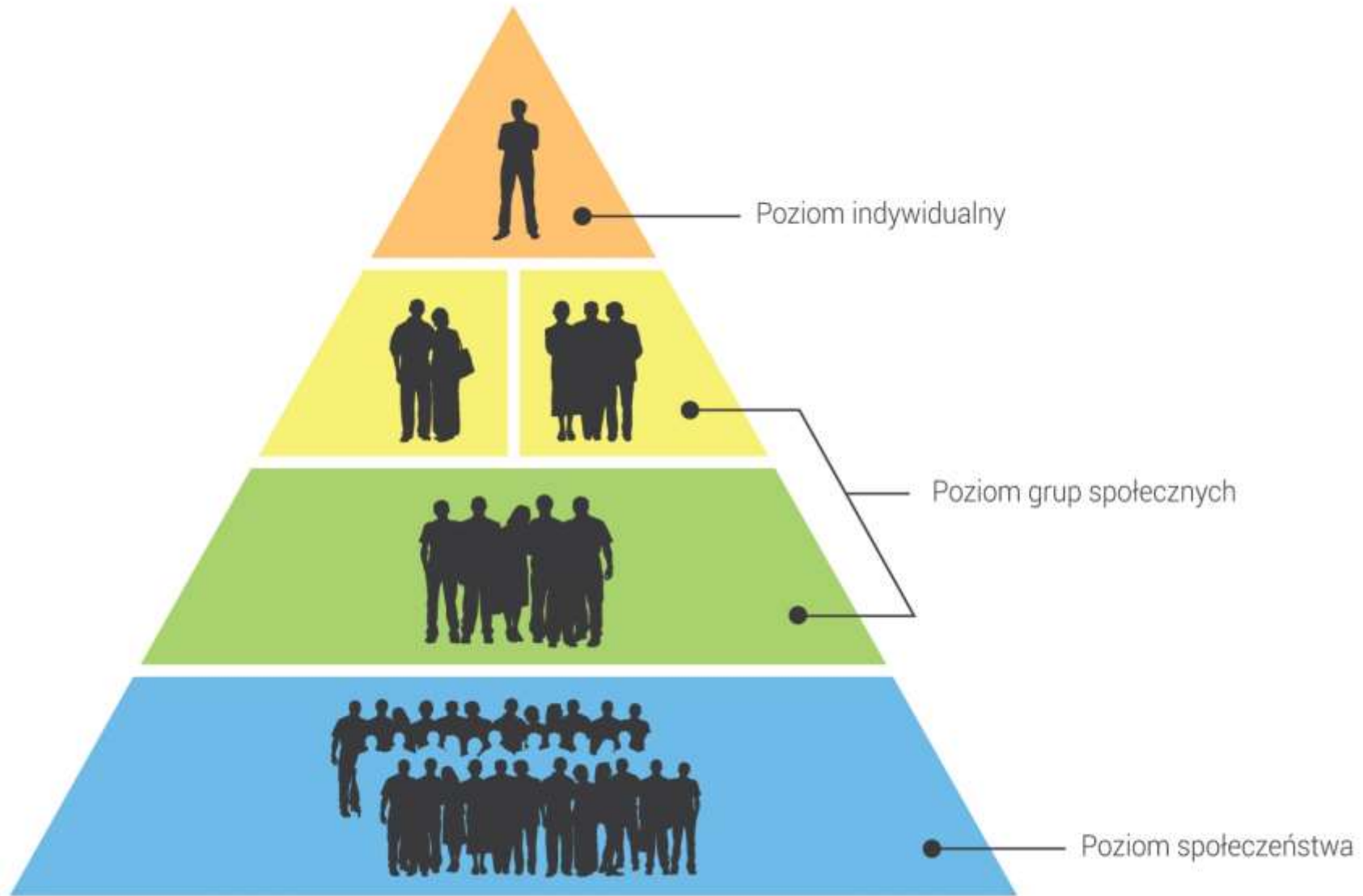
ultidyscyplinarność

I

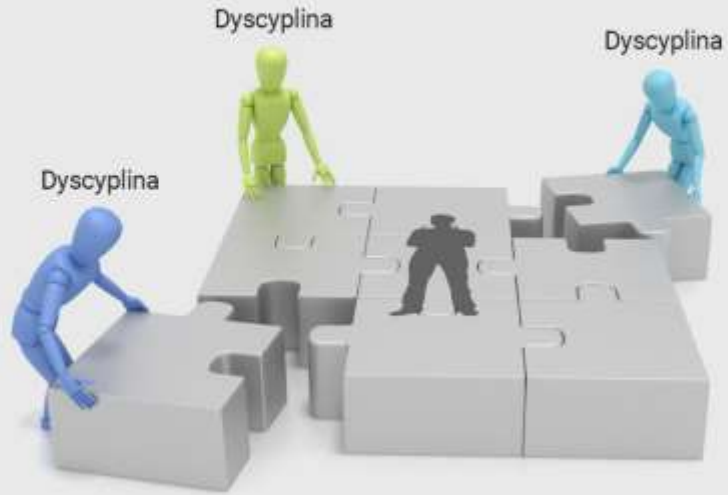
nterdyscyplinarność

TR

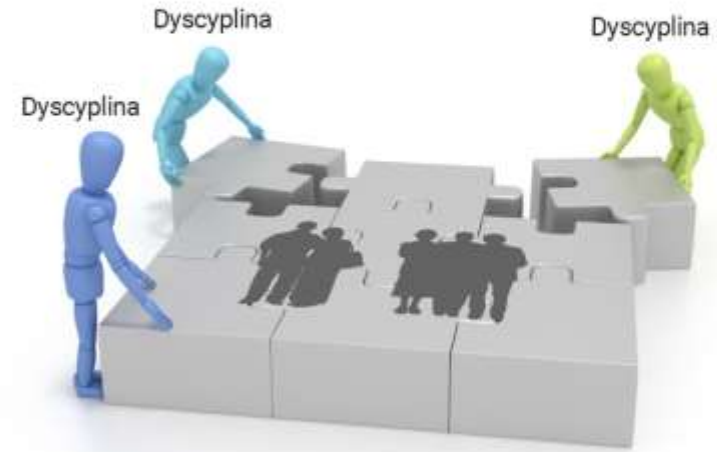
ansdyscyplinarność

Poziom indywidualny

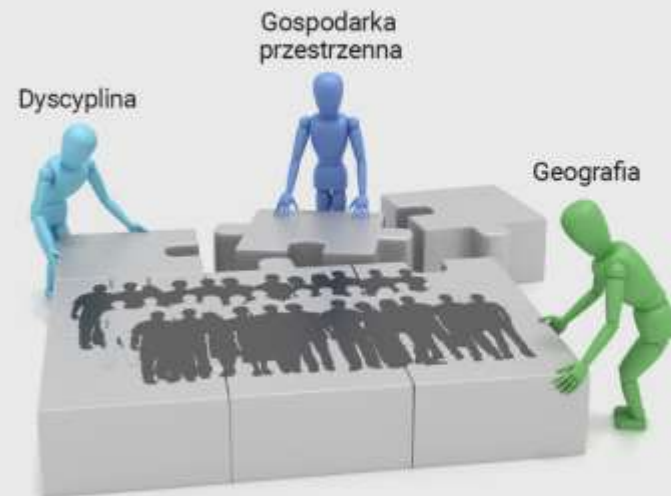
Poziom diad i triad

Poziom większych grup społecznych

Poziom społeczeństwa

Patologie w środowisku pracy

dyskryminacja
mobbing
molestowanie seksualne
pracoholizm
wypalenie zawodowe

Patologie odżywiania

anoreksja
bulimia
otyłość
zespół kompulsywnego objadania się

Patologie małżeństwa i rodziny

kazirodztwo
przemoc
rozwód
separacja

Patologie uzależnień od czynności

hazard
uzależnienie od gier komputerowych
uzależnienie od Internetu
zakupoholizm

Patologie młodzieżowe

hip-hopowcy
satanizm
subkultury
szalikowcy

Patologie samoniszczenia

alkoholizm
narkomania
nikotynizm
uzależnienia klasyczne

Patologie życia seksualnego

dewiacje seksualne
gwałt
pornografia
prostyucja
seksoholizm

Patologie niszczenia ciała

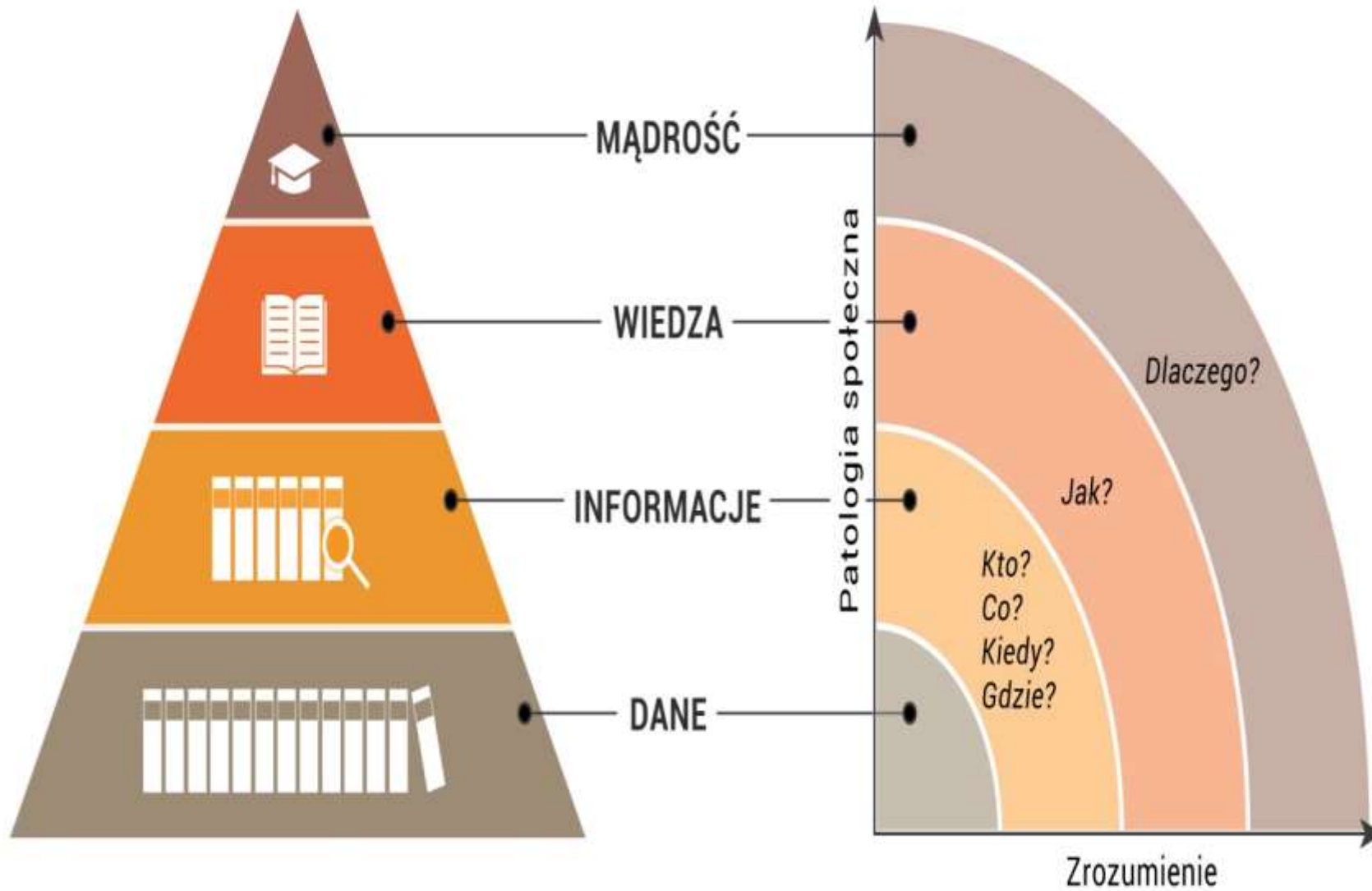
bigoreksja
piercing
samoagresja
tatuowanie

Patologie niedostatku

bezdumność
bezrobocie
ubóstwo
żebractwo

Patologie śmierci

aborcja
eutanazja
samobójstwo

kradzież

handel narkotykami

rabunek

**spowodowanie ciężkiego
uszczerbku na zdrowiu**

terroryzm jednostki

**naruszenie przepisów ruchu drogowego
i eksploatacji pojazdów**

rozbój

zabójstwo i usiłowanie zabójstwa

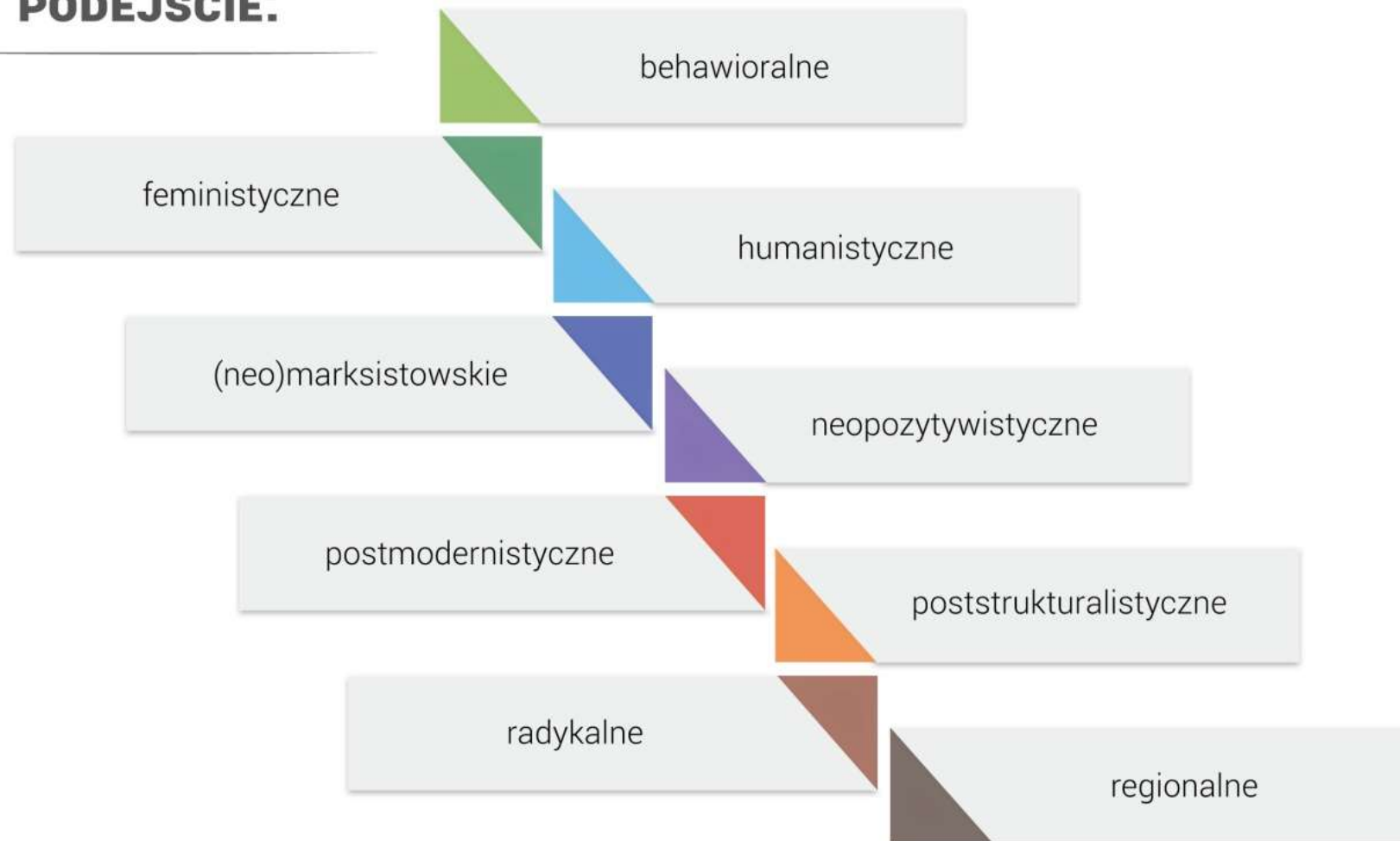

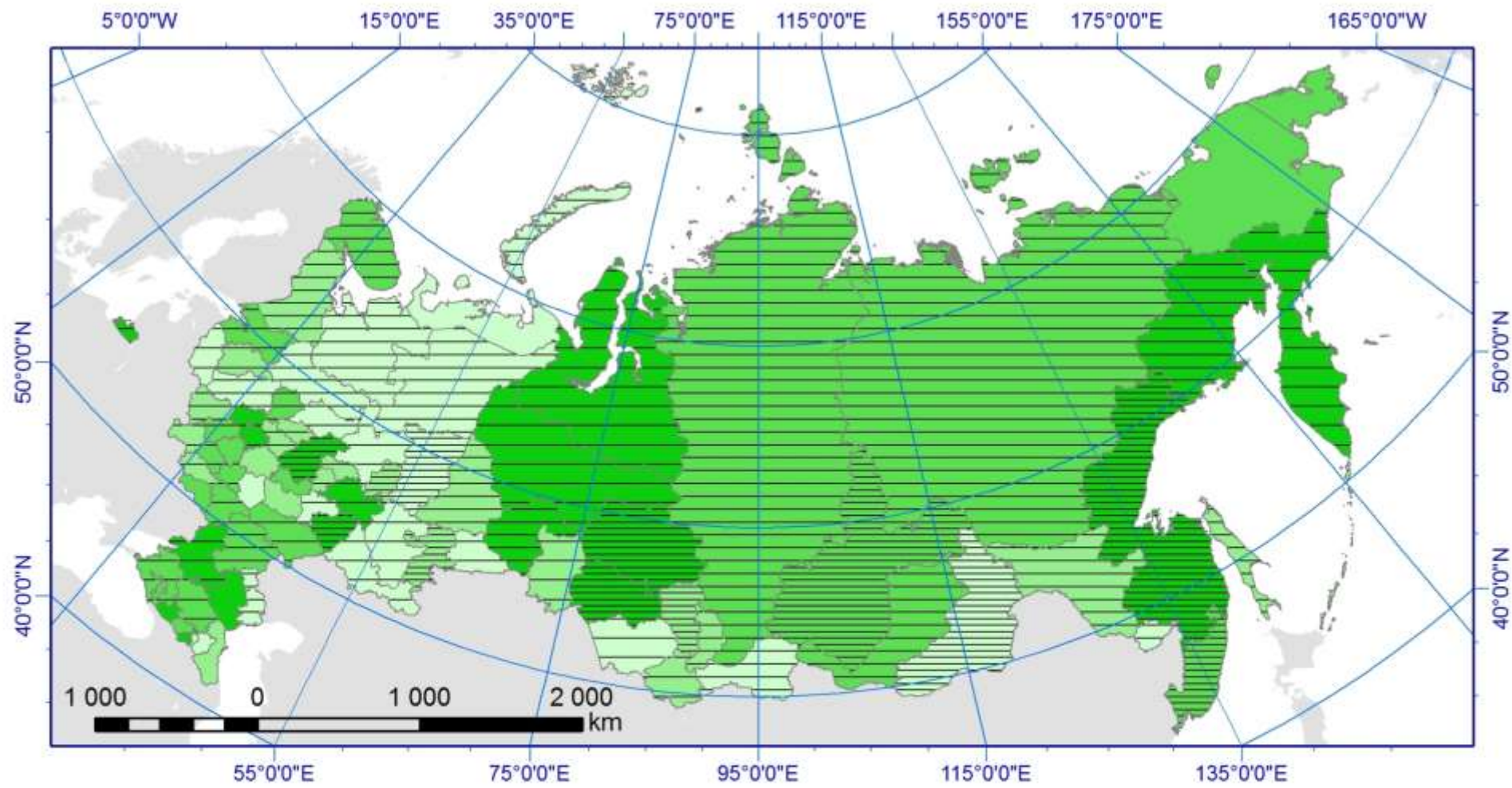
korupcja

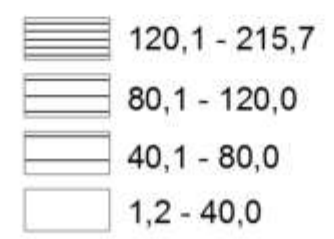
gwałt i usiłowanie gwałtu

PODEJŚCIE:

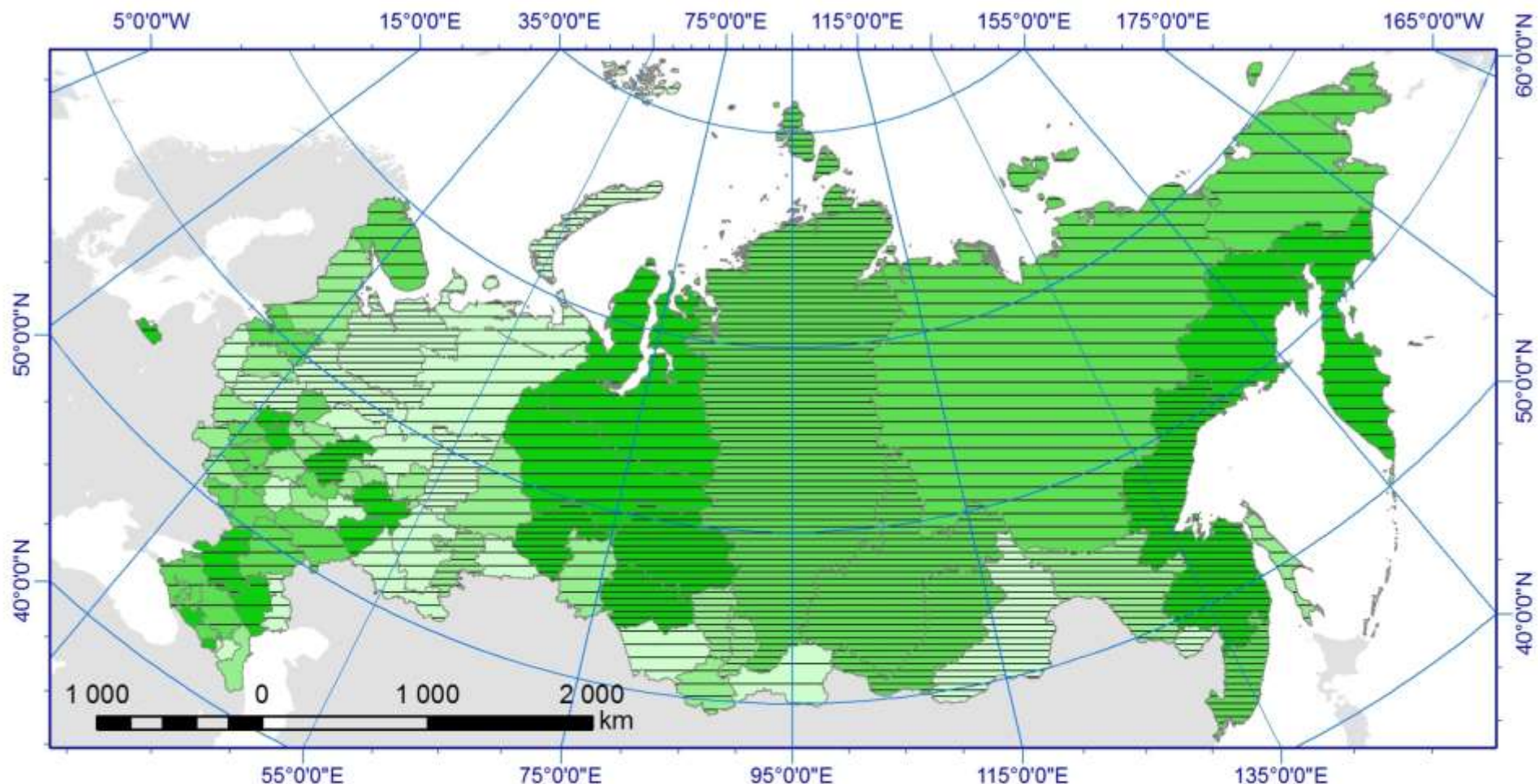

rozboje na 100 tys. mieszkańców

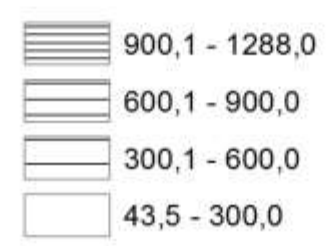

udział osób z wyższym wykształceniem wśród ludności w wieku 15 lat i więcej [%]

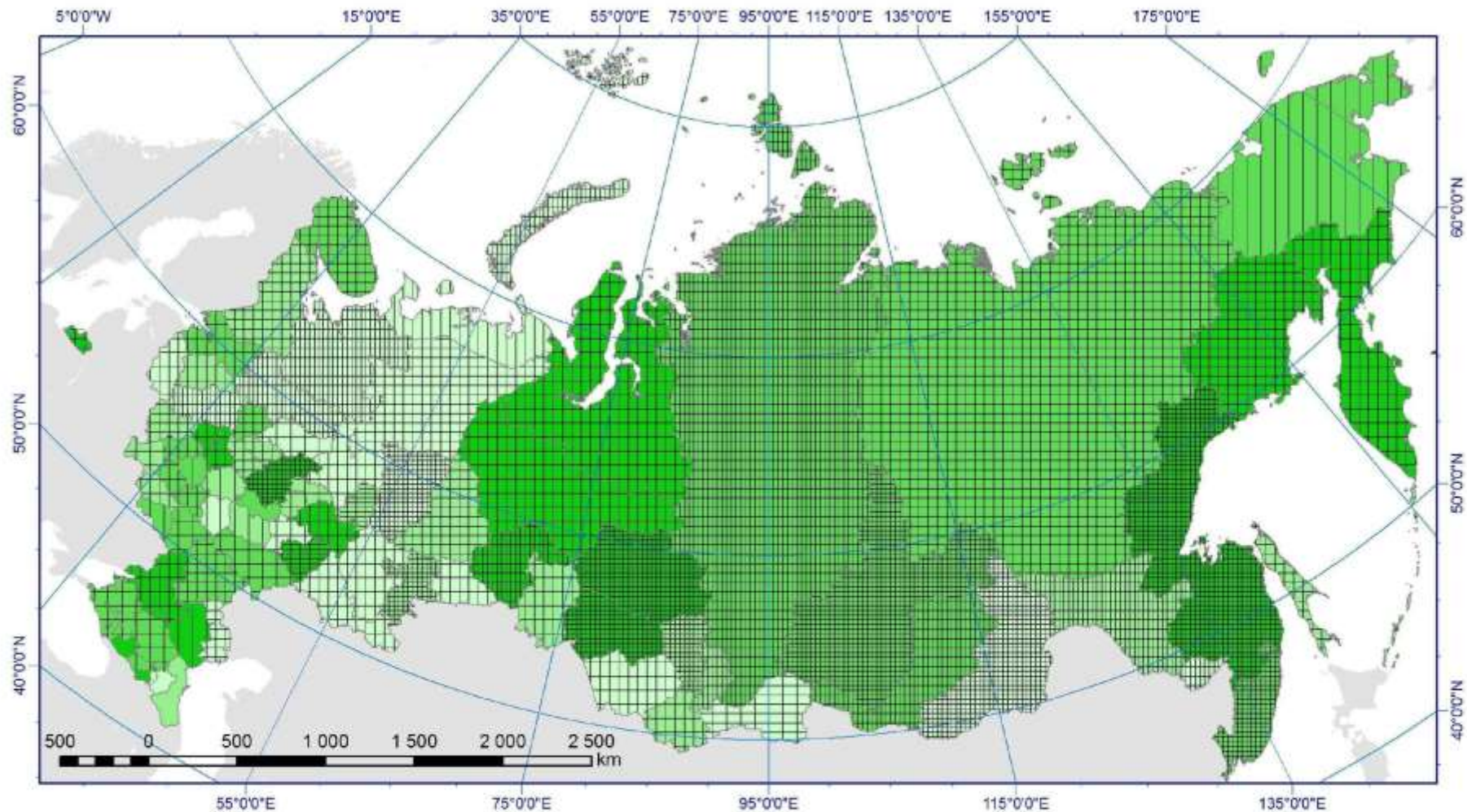

kradzieże na 100 tys. mieszkańców

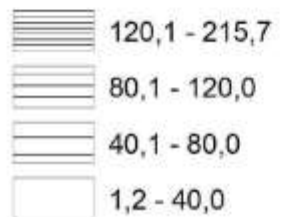

udział osób z wyższym wykształceniem wśród ludności w wieku 15 lat i więcej [%]

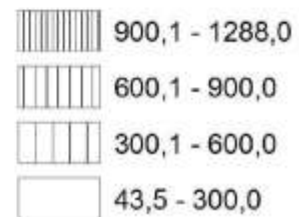

rozboje na 100 tys. mieszkańców

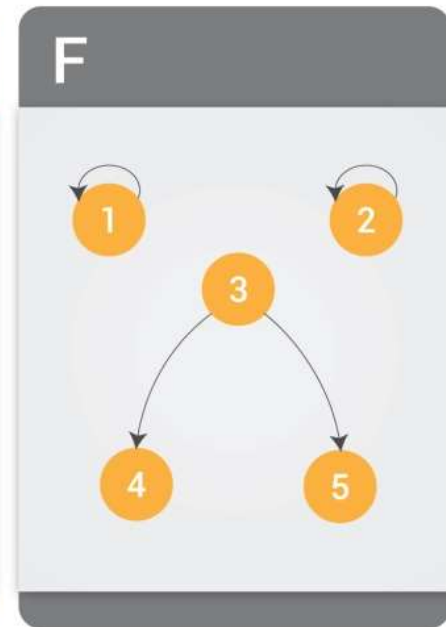
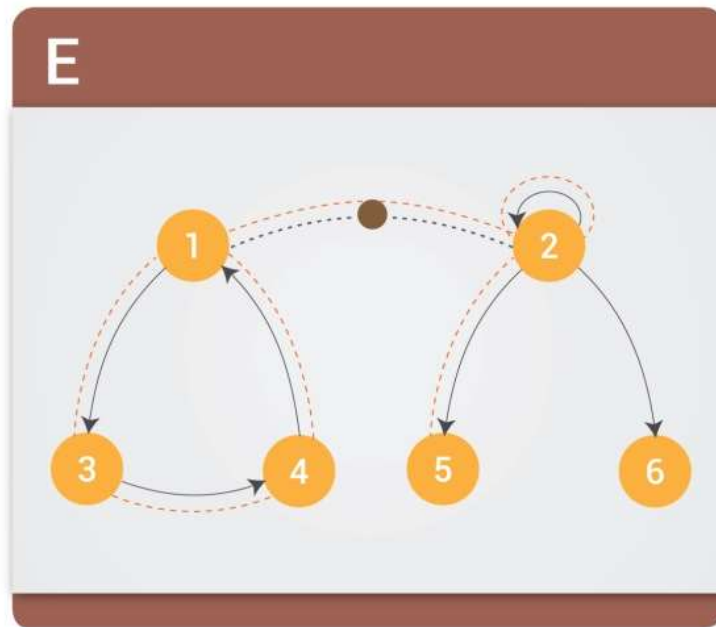
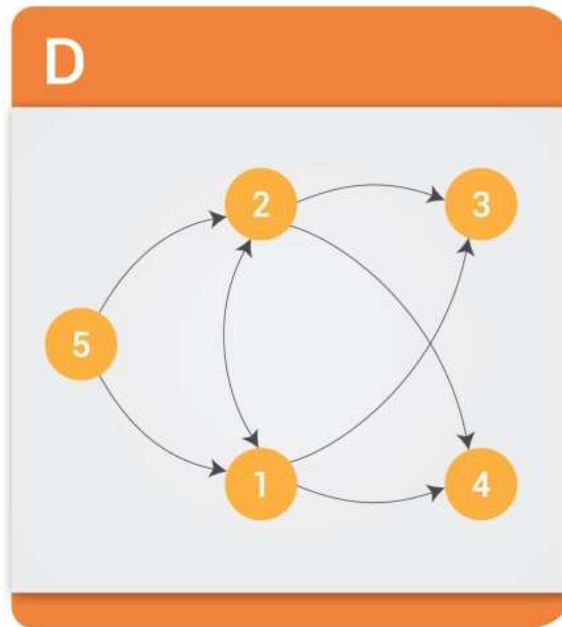
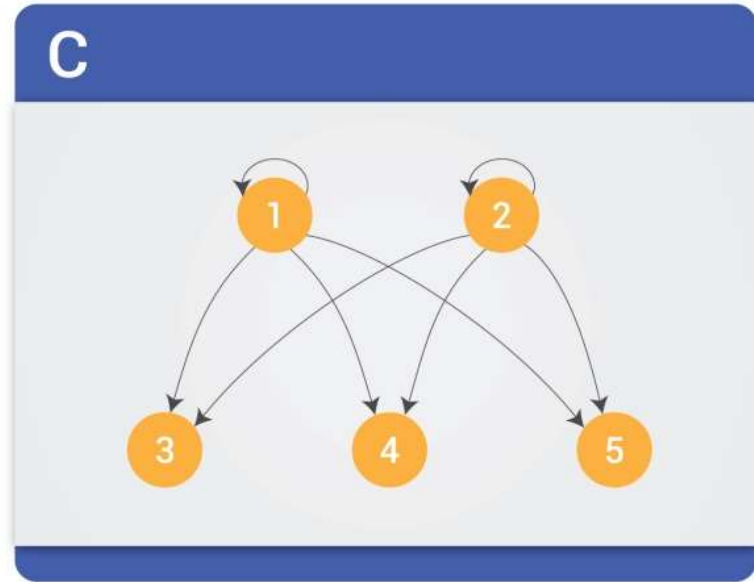
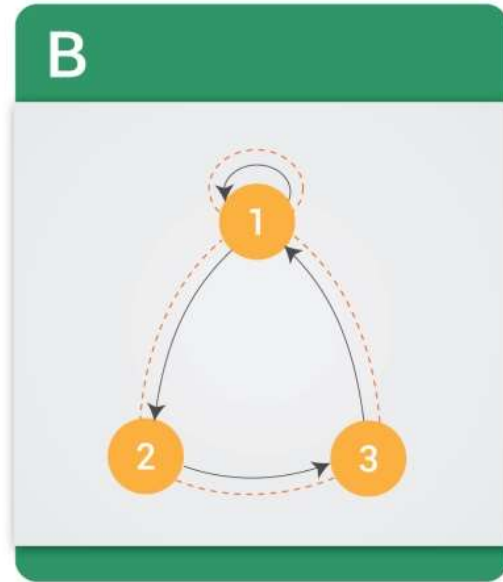
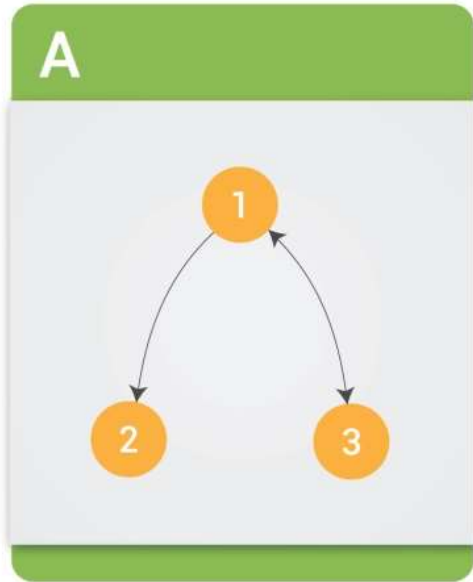

kradzieże na 100 tys. mieszkańców

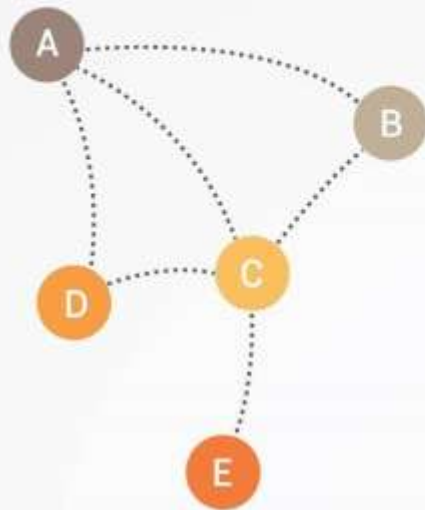

udział osób z wyższym wykształceniem wśród ludności w wieku 15 lat i więcej [%]

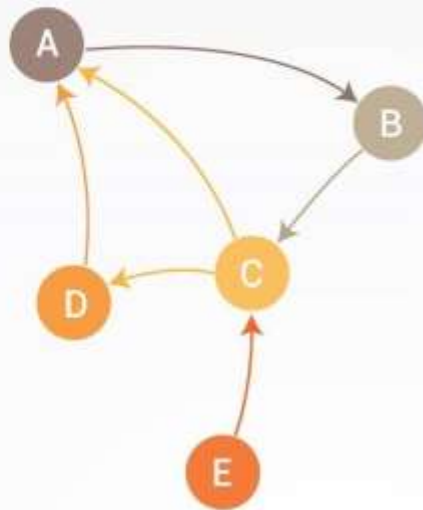

Graf nieskierowany

Graf skierowany

Graf wagowy

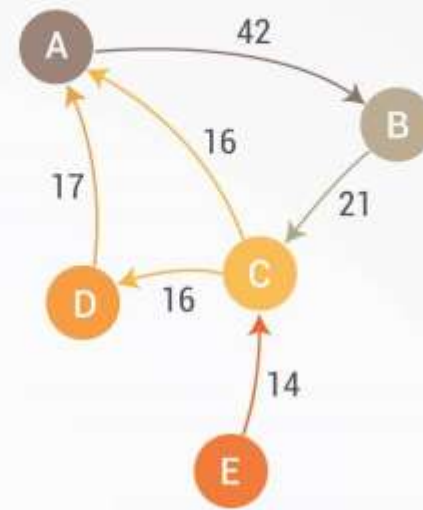

Tabela krawędzi/wiązań

A	B
A	C
A	D
B	C
C	D
C	E

Macierz sąsiedztwa

	A	B	C	D	E	
A			1	1	1	0
B	1		1	0	0	
C	1	1		1	1	
D	1	0	1		0	
E	0	0	1	0		

Tabela kierunków wiązań

A	B
B	C
C	A
C	D
D	A
E	C

Tabela kierunków wiązań

A	B	
B	C	21
C	A	16
C	D	16
D	A	17
E	C	14

Macierz sąsiedztwa

	A	B	C	D	E	
A			42	16	17	0
B	42		21	0	0	
C	16	21		16	14	
D	17	0	16		0	
E	0	0	14	0		

Iloraz lokalizacji (LQ)

- Iloraz lokalizacji (LQ) dla jednostki przestrzennej to stosunek wartości wskaźnika określonej działalności gospodarczej lub społecznej w jednostce przestrzennej (S_i) do wartości tego wskaźnika w jednostce przestrzennej wyższego rzędu (A):

$$LQ_i = \frac{S_i}{A}$$

- LQ określa, w których regionach występuje „nadreprezentacja” danej działalności ($LQ > 1$), a w których względny „niedobór” ($LQ < 1$).

Table 6. LQCs of total crimes and crime types in the distance zone 0–50 m around land use types.

Land Use Type	Crime type									Total Crimes
	Fights and Battery	Drug Crimes	Robbery	Residential Crimes	Commercial Crimes	Car Crimes	Theft of Property—Other	Burglary in Other Commercial Buildings	Property Damage	
Alcohol outlets	5.7	7.9	8.3	4.7	11.1	3.2	6.7	4.5	6.5	6.2
Clubs, discos	4.8	5.5	4.2	1.7	11.1	3.5	6.9	3.7	4.0	4.9
Cultural facilities	2.4	4.9	2.8	0.2	15.4	1.9	7.3	3.9	2.3	4.5
Municipal housing	3.4	3.8	4.1	3.8	3.0	3.4	2.7	2.5	3.9	3.3
Commercial buildings	3.1	3.2	3.6	2.3	6.6	2.4	3.7	2.9	3.2	3.2
Bus and tram stops	2.8	4.0	3.8	2.2	3.5	1.9	3.9	3.1	3.1	2.9
Pawnshops	3.0	4.4	4.0	2.5	3.1	2.3	2.9	2.6	3.3	2.9
Railway stations and bus terminal	2.4	4.8	2.5	0.5	3.0	0.7	5.4	2.3	1.2	2.7
Blocks of flats	2.8	2.0	2.4	3.5	1.9	2.9	1.8	2.2	2.8	2.6
Dormitories	3.5	1.6	1.8	1.0	0.8	3.0	3.1	3.4	3.0	2.5
Hotels	0.7	1.9	1.6	0.7	1.7	4.1	2.0	2.1	1.7	2.4
Office buildings	2.2	2.4	2.2	1.4	2.4	2.1	2.9	3.3	2.0	2.3
Downtown areas	2.2	2.5	2.5	2.4	1.7	2.2	2.0	1.6	2.4	2.2
Monitored police areas	2.3	1.5	3.3	1.0	1.4	1.0	2.9	0.9	1.6	1.7
Buildings of health, social care	1.2	1.5	0.9	0.8	1.1	1.6	2.0	2.8	1.3	1.5
School buildings	2.9	1.4	1.3	0.9	0.8	1.4	1.9	1.6	1.8	1.5
Single-family housing areas	1.2	0.8	0.9	1.2	0.9	1.2	1.2	1.3	1.3	1.2
Parking lots	1.3	0.9	0.8	0.7	2.0	0.8	1.6	1.1	0.9	1.1
Gas stations	1.2	0.9	0.7	0.5	1.5	0.7	1.8	1.5	0.7	1.0
Shrines, crosses	0.8	0.6	1.9	0.2	1.4	1.1	0.9	1.8	1.1	1.0
Sport facilities	1.3	1.0	0.8	1.0	0.5	0.9	0.9	0.8	1.0	0.9
Sacral buildings	0.9	0.7	1.6	0.5	0.7	0.9	1.1	1.2	0.9	0.9
Industrial plants	1.0	0.7	0.7	0.5	0.9	0.8	1.1	1.9	0.8	0.9
Buildings of justice	0.0	1.5	0.6	0.8	0.4	0.7	1.0	0.8	1.4	0.9
University buildings	0.6	0.5	0.8	0.5	0.5	0.9	1.0	1.5	0.8	0.8
Cemeteries	0.5	0.3	0.9	0.2	0.3	0.2	0.8	0.5	0.5	0.4
Grandstands	0.6	1.3	1.0	0.2	0.2	0.2	0.8	1.0	0.3	0.4
Green areas	0.4	0.4	0.4	0.3	0.2	0.4	0.4	0.5	0.3	0.4
Allotment gardens	0.4	0.4	0.2	0.3	0.2	0.3	0.3	0.5	0.4	0.3
Depots and transport bases	0.7	0.3	0.4	0.1	0.1	0.3	0.5	1.0	0.2	0.3

Table 4. Classification of the LQC based on the land use type influence and direction on crime.

LQC	Color Class	Strength and Direction of Influence of Land Use Type
>3.0	Red	Strong attraction
3.0–1.1	Orange	Attraction
1.0	Yellow	Lack or balance of influence
0.9–0.5	Light Green	Detraction
<0.5	Blue	Strong detraction

Land Use Type	Distance Zone (m)					
	0-50	51-100	101-200	201-300	301-400	401-500
Alcohol outlets	6.2	2.1	1.0	0.3	0.1	0.1
Clubs, discos	4.9	1.9	1.4	0.9	0.5	0.5
Cultural facilities	4.5	1.1	1.3	1.1	0.8	0.7
Municipal housing	3.3	1.5	1.1	0.5	0.3	0.2
Commercial buildings	3.2	2.0	1.2	0.4	0.2	0.1
Bus and tram stops	2.9	2.0	1.6	0.8	0.4	0.1
Pawnshops	2.9	2.7	1.5	1.0	0.7	0.5
Railway stations and bus terminal	2.7	0.9	1.4	0.8	1.0	0.7
Blocks of flats	2.6	1.0	0.6	0.6	0.4	0.5
Dormitories	2.5	1.1	1.0	0.9	1.1	0.9
Hotels	2.4	1.2	1.1	1.2	0.9	0.8
Office buildings	2.3	1.5	1.3	0.7	0.4	0.3
Downtown areas	2.2	1.1	0.7	0.7	0.3	0.3
Monitored police areas	1.7	2.0	1.8	1.0	0.5	0.4
Buildings of health, social care	1.5	1.4	1.3	1.2	0.9	0.5
School buildings	1.5	1.6	1.5	1.2	0.7	0.5
Single-family housing areas	1.2	1.0	1.0	0.9	0.8	0.8
Parking lots	1.1	1.1	1.2	1.0	1.0	0.7
Gas stations	1.0	1.1	0.9	1.2	1.0	0.9
Shrines, crosses	1.0	1.2	1.1	1.2	1.0	0.8
Sport facilities	0.9	1.6	1.5	1.2	0.7	0.4
Sacral buildings	0.9	1.3	1.2	1.1	1.1	0.7
Industrial plants	0.9	1.1	1.2	1.2	0.8	0.7
Buildings of justice	0.9	1.1	1.1	1.0	0.9	1.0
University buildings	0.8	0.9	1.0	1.1	0.9	1.0
Cemeteries	0.4	2.2	0.9	1.1	1.2	1.0
Grandstands	0.4	0.8	1.1	1.0	1.0	1.0
Green areas	0.4	1.5	1.7	1.9	1.5	1.4
Allotment gardens	0.3	1.2	1.4	1.4	1.0	0.9
Depots and transport bases	0.3	0.6	0.7	1.1	0.6	1.7

Badacz, przedstawiciel jednej dyscypliny naukowej

Badacz, przedstawiciel drugiej dyscypliny naukowej

Badacz, przedstawiciel trzeciej dyscypliny naukowej

Zagadnienie badawcze

Narzędzia i metody badawcze:

Badanie terenowe

Analiza statystyczna

Analiza kartograficzna

Geograficzne Systemy Informacyjne

Analiza literatury

Socjometria

Ankieta

Wywiad

Test sprawdzający

Obserwacja

Rozmowa

Bonitacja punktowa

- Badacz, przedstawiciel jednej dyscypliny naukowej
- Badacz, przedstawiciel drugiej dyscypliny naukowej
- Badacz, przedstawiciel trzeciej dyscypliny naukowej
- Zagadnienie badawcze

Narzędzia i metody badawcze:

Badanie terenowe	Analiza literatury	Test sprawdzający
Analiza statystyczna	Socjometria	Obserwacja
Analiza kartograficzna	Ankieta	Rozmowa
Geograficzne Systemy Informacyjne	Wywiad	Bonitacja punktowa

Badacz, przedstawiciel jednej dyscypliny naukowej

Badacz, przedstawiciel drugiej dyscypliny naukowej

Badacz, przedstawiciel trzeciej dyscypliny naukowej

Zagadnienie badawcze

Narzędzia i metody badawcze:

Analiza statystyczna

Geograficzne Systemy Informacyjne

Ankieta

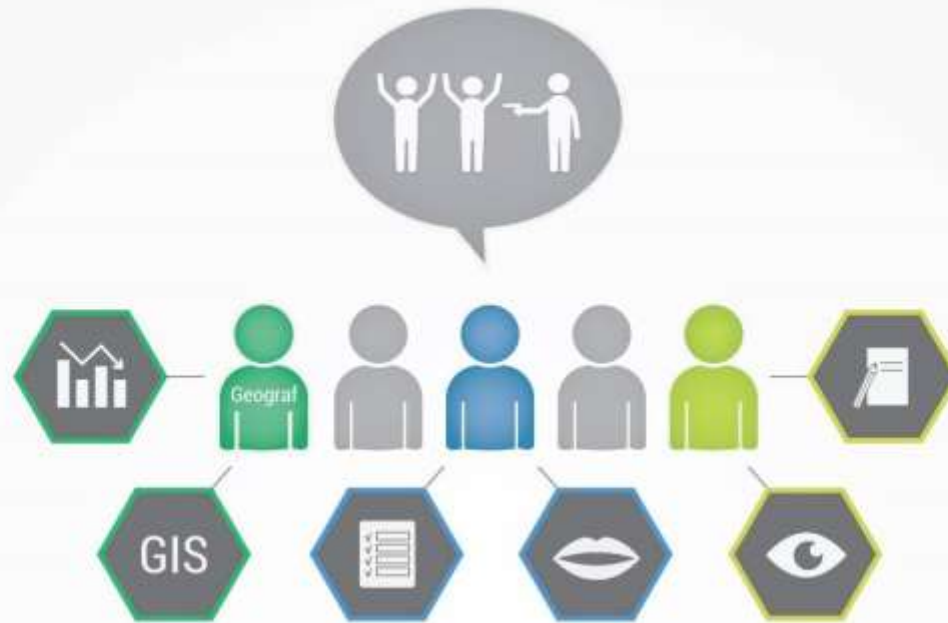
Wywiad

Obserwacja

Test sprawdzający

Badacz, przedstawiciel jednej dyscypliny naukowej

Badacz, przedstawiciel drugiej dyscypliny naukowej

Badacz, przedstawiciel trzeciej dyscypliny naukowej

Interesariusz

Narzędzia i metody badawcze:

Analiza statystyczna

Geograficzne Systemy Informacyjne

Ankieta

Wywiad

Obserwacja

Test sprawdzający

Zagadnienie badawcze

